

مرکز آموزشی، پژوهشی و دانشگاهی
کودکان زهراء مردانی آذربایجان

وزارت بهداشتی و امنیتی
و خدمات بهداشتی درمانی ایران

گروه کودکان دانشگاه علوم پزشکی تبریز مرکز آموزشی، پژوهشی و دانشگاهی کودکان زهراء مردانی آذربایجان

برنامه مدون ارزیابی دانشجو در گروه کودکان

تهیه و تنظیم:

دکتر میرهادی موسوی - مدیر گروه کودکان

دکتر شهرام صادقوند - معاون آموزش دوره پزشکی عمومی گروه کودکان
مهندس علیرضا بخت‌شکوهی - کارشناس آموزش دوره پزشکی عمومی گروه کودکان
مهندس محمد علیزاده - کارشناس آموزش دوره پزشکی عمومی گروه کودکان

مقدمه

در سالهای اخیر، حرکت به سمت آموزش مبتنی بر توانمندی، نیاز به استفاده از روش‌های ارزیابی، به صورت هدفمند و معنادار را به وجود آورده است. شواهد نشان می‌دهد رویکرد ارزیابی برنامه‌ای می‌تواند تصویر منسجم و یکپارچه‌ای از دستیابی به توانمندی‌ها فراهم آورد.

ارزیابی دانشجویان یکی از فعالیت‌های اساسی در فرآیند آموزشی به شمار می‌آید و کیفیت آن با کیفیت یادگیری دانشجویان ارتباط مستقیم دارد. ارزیابی صحیح می‌تواند ابزاری مفید برای ارائه بازخورد مناسب به دانشجویان پیرامون نقاط قوت و ضعف آنها باشد. همچنین نتایج ارزیابی دانشجویان می‌تواند به مدرسین و مسئولین برای تصمیم گیری‌های مهم در ابعاد مختلف فرآیند یاددهی - یادگیری کمک نماید.

از آنجا که فرآیند ارزیابی دانشجو حساسیت و اهمیت بالایی داشته و بخشی اساسی در ارائه خدمات آموزشی یک موسسه آموزشی کارآمد است، تدوین برنامه جامع ارزیابی یک قدم اساسی در بهره‌گیری از منافع ارزیابی و ارتقاء هر چه بیشتر آن خواهد بود.

برنامه جامع ارزیابی فراغیران گروه کودکان با هدف تربیت دانش آموختگان توانمند در این راستا برای نخستین بار در حوزه آموزش گروه کودکان تدوین شده است، که بدون شک بی نیاز از نقد و تحلیل نیست. امیدواریم سرآغاز مناسبی برای رویکرد نظاممند به مقوله ارزیابی فراغیران در گروه کودکان باشد و شرایط لازم برای تحول مورد نیاز در این حوزه را فراهم آورد.

هدف کلی

ارتقاء ساختار و فرآیند ارزیابی عملکرد فراغیران

اهداف اختصاصی

- اطمینان از تربیت دانش آموختگان توانمند
- نظاممند بودن ارزیابی دانشجویان جهت ارتقای کیفیت آموزشی
- ارائه‌ی بازخورد مناسب به دانشجویان پیرامون نقاط ضعف و قوت آنها
- استفاده از نتایج ارزیابی دانشجویان توسط مدرسین و مسئولین برای تصمیم‌گیری‌های مهم در ابعاد مختلف فرآیند یاددهی - یادگیری

مسئولین

کلیه فراغیران مقاطع دستیاری، کارورزی و کارآموزی که در این مرکز مشغول به گذراندن دوره می باشند، مشمول ارزیابی می گردند.

مراحل انجام کار

- مدیر گروه آموزشی یا مسئول دوره مربوطه وظیفه‌ی هماهنگی و نظم بخشی به آزمون‌هایی که واحد درسی مربوطه در آن گروه ارائه شده را دارد.
- استیضد مسئولیت طراحی سوالات آزمون کتبی براساس اهداف و پیامدهای دوره و با هدف پوشش اهداف در هر سه حیطه دانش، مهارت و نگرش را بر عهده دارند.
- مسئولیت تصحیح آزمون‌های کتبی تشریحی بر عهده استاد مربوطه آن درس می‌باشد.
- فرم‌های ارزشیابی، Log book و ... توسط دفاتر گروه مستقر در واحد آموزش در اختیار عضو هیأت علمی / رئیس بخش / دستیار ارشد قرار می‌گیرد.
- عضو هیأت علمی / رئیس بخش / دستیار ارشد عهده دار تکمیل، بررسی و ارزیابی فرم‌های ارزشیابی و Log book در موعد مقرر می‌باشد.
- مدیر گروه مربوطه وظیفه‌ی ارسال نتایج ارزیابی به معاونت آموزش بالینی مرکز و دانشکده پزشکی را عهده دار می‌باشد.
- لازم است مدیر گروه از نتایج ارزیابی عملکرد یادگیری فراغیران در برنامه‌ریزی آموزشی گروه استفاده نماید.

بازه زمانی

- در مقطع دستیاری، هر فراغیر بصورت ماهانه و سالیانه توسط اعضاء و مدیر گروه مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.
- در مقاطع کارورزی و کارآموزی ارزیابی پس از پایان هر روشنی صورت می‌گیرد.
- مدیر گروه موظف است نسبت به تأیید فرم گواهی پایان روشنی و ارجاع آن به معاون آموزشی مرکز اقدام نماید.
- معاونت آموزش بالینی مرکز موظف است حداقل ظرف مدت یک هفته نسبت به بررسی نتایج ارزیابی اقدام و مراتب را به دانشکده پزشکی اعلام نماید.

کارگروه ارزشیابی در گروه واعضای آن

- مدیر گروه (ناظر در طراحی سوالات و برگزاری آزمون‌ها)
- معاون آموزشی دوره تخصصی (طراحی سوالات و مسئول ارزشیابی دستیاران)
- معاون آموزشی دوره عمومی (طراحی سوالات و مسئول ارزشیابی کارورزان و کارآموزان)
- دیگر اعضای هیئت علمی (طراحی سوالات)
- کارشناس آموزشی گروه (مسئول هماهنگی آزمون و تهیه گزارش)

شرح وظایف کارگروه ارزشیابی در گروه

- مسئولیت هماهنگی آزمونهای گروه
- تدوین برنامه مدون ارزیابی دانشجو در گروه و نظارت بر حسن اجرای آن
- نظارت بر کیفیت ارزیابی دانشجو در گروه
- پیشنهاد راهکارهای مناسب برای رفع چالشها و اشکالات موجود
- ارائه گزارش‌های ترمی به مدیر گروه جهت اخذ تصمیمات لازم

فرایند تدوین طرح دوره و دروس در گروه (وظایف اعضای هیئت علمی گروه)

- ✓ تعیین عناوین آموزشی طبق کوریکولوم ارسالی وزارتخارجه متبوع و انتخاب عناوین دروس توسط هر کدام از اعضای هیئت علمی گروه بر حسب علاقه و اعلام آمادگی
- ✓ سپس با نظارت مستقیم مدیر گروه و معاونین آموزشی طرح درسی نوشته شده و تدریس می‌گردد.

نوع و نحوه ارزیابی تکوینی در گروه

- ارزیابی در هر جلسه آموزشی به روش سوال و جواب
- ارزیابی بصورت پره تست و پست تست
- ارزیابی به روش پاسخ دهی به سوالات تستی یا باز (در کلاس‌های *Book Review* دستیاران تخصصی در هر جلسه آموزشی برگزار می‌شود)
- ارزیابی‌های کتبی درون بخشی (دو بار در سال - برای دستیاران تخصصی اجرا می‌شود)
- ارزیابی OSCE دستیاری

انواع آزمونها برای ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجوها در گروه

- پره تست و پست تست (کارآموزان)
- پرسش و پاسخ و ارائه فیدبک (کارآموزان و کارورزان)
- ارزیابی های تستی (همه مقاطع)
- ارزیابی OSCE (کارآموزان و کارورزان)
- ارزیابی دوره ای پره ارتقا و OSCE (دستیاران تخصصی)

فرایند

فرایند ارزیابی جامع عملکرد برای هر فراغیر، در مقطع دستیاری ماهیانه و سالانه و در مقطع کارآموزی و کارورزی در طول دوره و پایان هر روشنی اجرا می گردد.

فرایند تدوین بلوپرینت آزمونها در گروه

- ✓ توسط اعضاء هیئت علمی گروه کودکان، طبق کوریکولوم آموزشی وزارت خانه
- ✓ اهمیت بیماری در منطقه و تعداد بیماران مراجعه کننده

فرایند و اصول طراحی سوالات آزمونها توسط اعضای هیئت علمی گروه

- ✓ طبق دستور وزارت خانه برای دوره های پزشکی عمومی از درسنامه جامع اطفال(منبع) و با رعایت کلیه تکنیک های طراحی سوال صورت می گیرد.
- ✓ برای طراحی سوالات دستیاری نیز با توجه به منابع اعلامی وزارت خانه و با رعایت کلیه تکنیک های طراحی سوال و در نظر گرفتن استانداردهای لازم اقدام به طراحی سوال می شود.

فرایند نظارت بر منابع سوالات طراحی شده در گروه

- ✓ کلیه سوالات طراحی شده در گروه کودکان طبق منابع اعلامی وزارت خانه می باشد.

نحوه بارم بندی سوالات آزمونها

- ✓ طبق کوریکولوم آموزشی وزارت خانه
- ✓ اهمیت بیماری در منطقه و تعداد بیماران مراجعه کننده

فرم ارزیابی دانشجو توسط اساتید در بخش‌های کودکان

ارزیابی نهایی پایان دوره
مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی کودکان زهراء مردانی آذری
دانشگاه علوم پزشکی تبریز - دانشکده پزشکی

..... نام و نام خانوادگی دانشجو : .....

..... از تاریخ: ..... لغایت:

ردیف	معیارهای ارزشیابی	حداکثر نمره	نمره دانشجو	توضیحات
۱	رعایت نظم و انضباط (مورنینگ، بخش، درمانگاه، راند، کلاسهاي آموزشي و ...)	۳		
۲	ثبت گزارشات در پرونده و تکمیل نمودن لاغ بوک	۲		
۳	میانگین نمره ارزیابی دانشجو توسط اساتید در بخش ها	۵		
۴	نمره آزمون پایان دوره (آسکی یا شفاهی)	۱۰		

به حروف	به عدد	نمره نهایی دانشجو

امضاء معاون آموزشی پزشکی عمومی

امضاء مدیر گروه کودکان

مکان برگزاری آزمون‌های گروه

سالن آمفی تئاتر مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی کودکان زهراء مردانی آذری

نحوه هماهنگی زمان و مکان برگزاری آزمون‌های گروه

در ابتدای دوره کارآموزی و کارورزی برنامه کامل آموزشی همراه با روز و ساعت برگزاری اطلاع رسانی می‌شود.
برنامه آزمون‌های درون بخشی دستیاری نیز قبل از شروع سال تحصیلی جدید، مشخص و در بولتن اعلانات
نصب می‌گردد.

مسئولیت برگزاری آزمون‌ها در گروه

- ✓ معاون آموزشی دوره تخصصی گروه کودکان
- ✓ معاون آموزشی دوره عمومی گروه کودکان
- ✓ مدیر گروه کودکان

فرایند تحویل و ارسال سوالات طراحی شده قبل از اجرای آزمون

- ✓ مشخص کردن سرفصل‌های آزمون توسط معاون آموزشی
- ✓ طراحی سوالات توسط اعضای هیئت علمی
- ✓ جمع‌آوری سوالات طراحی شده توسط معاون آموزشی
- ✓ بررسی سوالات طرح شده در جلسه شورای گروه جهت تایید نهایی
- ✓ تنظیم و تایپ سوالات توسط کارشناسان آموزشی گروه
- ✓ غلط‌گیری و تأیید سوالات توسط معاون آموزشی
- ✓ تکثیر سوالات توسط کارشناسان آموزشی گروه
- ✓ تحویل سوالات به مسئول برگزاری آزمون (معاون آموزشی گروه)

شرایط حضور اعضای هیئت علمی در روز برگزاری آزمون

حضور الزامی مدیر گروه (آزمون‌های دستیاری)

حضور الزامی معاون آموزشی (آزمون‌های دستیاران، کارورزان و کارآموزان)

حضور اعضاء هیئت علمی (آزمون‌های دستیاری)

نحوه اعلام نتایج آزمون

- ✓ نتایج آزمون‌های کارورزان و کارآموزان از طریق سایت هم‌آوا اعلام می‌گردد.
- ✓ نمرات دستیاران با نصب در بولتن اعلانات گروه اطلاع‌رسانی می‌شود.

فرایند رسیدگی به اعتراض دانشجویان

- ✓ کارورزان و کارآموزان در سایت هم‌آوا اعتراض خود را ثبت نموده
- ✓ مشاهده اعتراض توسط معاون آموزشی
- ✓ بررسی نمره توسط معاون آموزشی
- ✓ اعلام اصلاح یا عدم تغییر توسط معاون آموزشی
- ✓ ثبت نمره و اصلاح در سایت هم‌آوا توسط معاون آموزشی یا مدیر گروه

شیوه نگهداری سابقه آزمون‌ها

- ✓ بایگانی نمرات در سیستم کامپیوترا و زونکن‌های دفتر گروه
- ✓ بایگانی برگه‌های آزمون‌ها توسط معاون آموزشی

فرایند تحلیل کمی و کیفی سوالات آزمون‌های گروه

تحلیل آزمون‌ها توسط معاون آموزشی مربوطه (تخصصی - عمومی) صورت می‌گیرد. ولی با توجه به برگزاری ۴ آزمون کارآموزی و ۴ آزمون کارورزی و حداقل ۸ آزمون Book Review و ۲ آزمون درون بخشی و OSCE دستیاری در طول سال امکان تحلیل کامل آزمونها مقدور نمی‌باشد.

چگونگی ارائه و دریافت بازخورد در خصوص نتایج آزمون

- ✓ پس از برگزاری آزمون، کلید سوالات اعلام می‌گردد.
- ✓ سوالات مورد دار که توسط فراغیران اعلام می‌شود، توسط معاون آموزشی بررسی می‌گردد.
- ✓ سعی می‌شود سوالاتی که درجه دشواری بالایی داشتند، مورد بحث و بررسی مجدد قرار گیرند.
- ✓ حین بررسی سوالات مطالب آموزشی مرور می‌شود.

فرایند اصلاح سوالات مشکل دار

سوالاتی که مشکل دار باشند تا ۴۸ ساعت پس از اعلام، توسط معاون آموزشی و مدیر گروه بررسی شده و در صورت تایید، حذف می‌گردد و نمره مربوط به آن سوال در نتایج لحاظ می‌گردد.

فرایند تهییه و نگهداری بانک سوالات برای هر درس در گروه

سوالات در سیستم کامپیوتری گروه به تفکیک نوع آزمون بایگانی می‌گردد.

در مورد آزمون‌های کارآموزان، هر کدام از اعضای هیئت علمی از سرفصل‌های مورد تدریس خود تعدادی سوال طراحی و به معاون آموزشی دوره عمومی تحويل می‌دهند، که این سوالات در سیستم کامپیوتری دفتر گروه کودکان بایگانی می‌باشند.

در مورد آزمون‌های کارورزان، اسلایدهایی از قبل توسط اعضای هیئت علمی آماده و توسط معاون آموزشی دوره عمومی جمع‌آوری و در سیستم کامپیوتری دفتر گروه کودکان بایگانی شده است.

در مورد آزمون‌های دستیاران، سوالات مربوط به سرفصل‌های برگزار شده در برنامه‌های *Book Review* که توسط هر کدام از اعضای هیئت علمی تدریس گردیده، در سیستم کامپیوتری گروه موجود و بایگانی می‌باشد. همچنین سوالات درون بخشی که در طول سال دو بار برگزار می‌گردد و آزمون OSCE که یک بار در سال برگزار می‌شود، در بایگانی گروه کودکان موجود می‌باشند.

بهره‌گیری از نتایج

با توجه به نتایج و اصله اقدامات زیر قابل انجام خواهد بود:

- در صورتی که فراغیر موفق به کسب امتیاز بر اساس ملاک تعیین شده شود مشمول ارتقا به سال بالاتر یا شروع دوره بعدی می‌گردد.
- شناسایی توانمندیهای فراغیران و استفاده از تجارب آنها در زمینه آموزش به سایر فراغیران
- ارائه بازخورد به فراغیران در راستای تقویت نقاط قوت و رفع نقاط عملکردی ایشان
- شناسایی نقاط ضعف فراغیران به منظور برگزاری کارگاهها و دوره‌های آموزشی